

TER BESLISSING

Aan
de minister

Handwritten signature/initials: J. V. 2/1

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief evaluaties AMLD4

Datum

11 april 2024

Notanummer

2024-0000229879

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief
2. Trendrapport Europese Commissie AMLD4
3. Rapport implementatie door Lidstaten
4. Rapport Implementatie en effectieve toepassing AMLD4 door Nederland
5. Nederlandse reactie op laatste concept rapport Nederland

Aanleiding

De Vierde anti-witwasrichtlijn (AMLD4) uit 2015 verplicht de EC om de implementatie hiervan binnen de EU te evalueren. Onlangs heeft de Europese Commissie (EC) twee verschillende rapporten gepubliceerd en een derde rapport aan ons toegezonden. In de Kamerbrief biedt u de rapporten aan de Kamer aan en reflecteert u op de uitkomsten.

Beslispunten

1. Wij adviseren u om in stemmen met de brief (bijlage 1) en de verzending, mede namens de minister van JenV, van de drie evaluatierapporten (bijlagen 2 t/m 4) en onze reactie op het rapport met betrekking tot Nederland (bijlage 5). Als u akkoord bent met de brief, vragen we u om deze te ondertekenen. De brief wordt parallel aangeboden ter akkoord aan de minister van JenV.
2. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- De EC heeft aan de Raad van Europa opdracht gegeven om de implementatie van AMLD4 op zowel het niveau van de individuele lidstaat als het niveau van alle lidstaten te evalueren. Dit heeft twee afzonderlijke rapporten opgeleverd: het eerste rapport ziet uitsluitend op de implementatie van de richtlijn in NL, het tweede rapport evalueert de implementatie van de richtlijn binnen de EU.
- In het rapport over de implementatie in Nederland wordt geconcludeerd dat het Nederlandse AML-beleid enkele serieuze tekortkomingen kent (zie toelichting). Dit rapport is door de EC niet gepubliceerd en niet alle lidstaten maken het rapport over hun eigen land openbaar. Wij adviseren u om dit in het kader van transparantie wel te doen voor het rapport over Nederland. Ook zijn op deze wijze de rapporten in samenhang te lezen.
- Het derde rapport van de EC bevat hetgeen er op Unieniveau gebeurd is qua uitvoering en implementatie van de Richtlijn door de EC en andere Europese instituties.
- Nederland heeft in de fase van wederhoor verschillende fundamentele bezwaren naar voren gebracht op het rapport dat over Nederland gaat (zie bijlage 5). Deze bezwaren zagen, onder andere, op de reikwijdte, de methodologie en op verschillende feitelijke onjuistheden. Deze bezwaren hebben niet geleid tot aanpassing van het rapport.

- U geeft in voorliggende concept Kamerbrief aan dat u het betreurt dat er niet holistisch is gekeken naar het Nederlandse AML-beleid en dat er oude gegevens zijn gebruikt, en dat door deze bezwaren de uitkomsten van het rapport beperkt bruikbaar zijn.
- Uit het rapport dat ziet op het niveau van de lidstaten valt onder meer op dat veel lidstaten moeite hebben met opzetten en compleet krijgen van hun UBO-registers en het op juiste manier invulling geven aan het uitvoeren van hun *national risk assessment* (NRA). Het eerste punt is iets dat wij herkennen in de Nederlandse situatie. Op het vlak van de NRA oordeelt de FATF dat Nederland juist ruimvoldoende scoort.
- AMLD4 is in 2018 opgevolgd door AMLD5 en zeer recent is er een akkoord bereikt over een nieuw AML-pakket. U wijst er in de brief op dat de uitkomsten van de rapporten hierdoor enigszins achterhaald zijn.
- Ook roept u de uitkomsten van de holistische AML-evaluatie van Nederland door de *Financial Action Taskforce* (FATF) in 2022 in herinnering, die overwegend positief waren, en hoe u invulling geeft aan de aanbeveling uit dat rapport met de Beleidsagenda witwassen.

Toelichting

- In het rapport over de Nederlandse implementatie wordt geconcludeerd dat het Nederlandse anti-witwasbeleid in 2021 op zeven punten ernstige tekortkomingen kende. Zo waren er gebreken bij de implementatie van de UBO-registers. Deels zijn die gebreken inmiddels verholpen door de implementatie van het register voor trusts en soortgelijke juridische constructies en door toename van de vulgraad. Daarnaast is er een uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie die de toegang tot de registers EU-breed heeft beperkt. Ook dit gaf aanleiding om te kijken naar mogelijkheden voor het optimaliseren van de registers.
- Onze bezwaren ten aanzien van dit rapport waren onder andere dat conclusies worden getrokken over de toepassing van de richtlijn in Nederland op basis van gegevens die dateerden van vóór de implementatie van de richtlijn.
- Ook is niet onderbouwd waarom bepaalde tekortkomingen als ernstig kwalificeerden en andere tekortkomingen als beperkt. Daarnaast vermeldt het rapport niet de aspecten waarop Nederland goed scoort. Te denken valt hierbij aan internationale samenwerking, waarbij de FATF Nederland op dit vlak de hoogste score toekende.
- Het rapport van de EC ziet voornamelijk op hetgeen de EC en Europese instellingen gedaan hebben op het gebied van AMLD4. Te denken valt hierbij aan de European Banking Authority (EBA), dat adviezen en richtsnoeren heeft gepubliceerd over de toepassing van de richtlijn.

Communicatie

In samenwerking met directie Communicatie is een reactieve woordvoeringslijn opgesteld. U treft deze in de bijlage aan.

Politiek/bestuurlijke context

Op 24 april a.s. heeft u een commissiedebat Bestrijding witwassen en terrorismefinanciering met de commissie Financiën van de Tweede Kamer. De minister van JenV is ook hiervoor uitgenodigd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.